

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2013**

ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA

KLÚČOVÉ OTÁZKY A KLÚČOVÉ ZISTENIA

Aký je vývoj základných ukazovateľov relevantných k demografickému vývoju a zdravotnému stavu obyvateľstva?

- Stredná dĺžka života pri narodení sa v SR trvalo zvyšuje. V priebehu rokov 1993 – 2013 došlo k jej nárastu o 4,55 roka u mužov a 2,95 roka u žien. V roku 2013 v porovnaní s rokom 2000 došlo k jej nárastu u mužov o 3,76 roka a u žien o 2,39 roka, a za posledný rok vzrástla stredná dĺžka života o 0,43 roka u mužov a o 0,16 roka u žien.
- Počet živonarodených detí na 1 000 obyvateľov sa znížil z úrovne 13,96 promile v roku 1993 na 10,13 promile v roku 2013. Strednodobo sa počet živonarodených znížil z 10,21 promile v roku 2000 na 10,13 v roku 2013. Posledná medziročná zmena v počte živonarodených zaznamenala pokles o 0,14 promile.
- Trend počtu zomretých na 1 000 obyvateľov má dlhodobu pomerne vyrovnaný charakter. Za obdobie rokov 1993 – 2013 poklesol z úrovne 9,9 promile na 9,63 promile a medziročne (2012 – 2013) poklesol o 0,07 promile.

PÔRODNOSŤ, CHOROBNOSŤ A ÚMRTNOSŤ

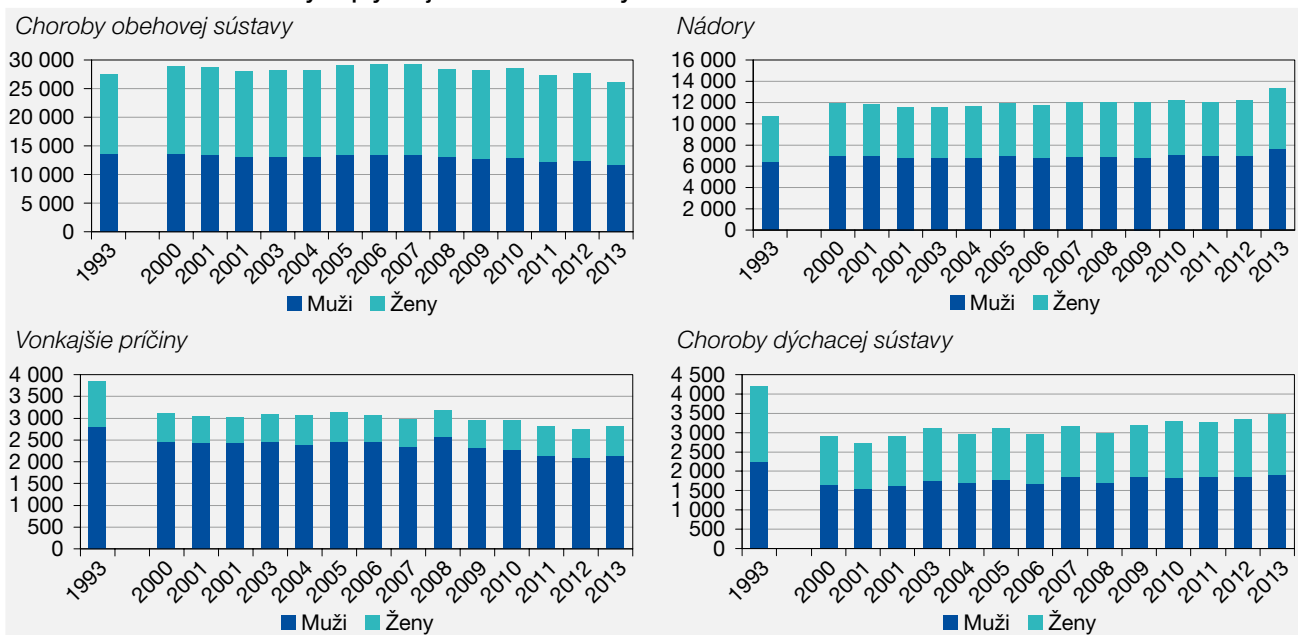
Stredná dĺžka života pri narodení (nádej na dožitie), má stúpajúci trend u obidvoch pohlaví a dosiahla v roku 2013 u mužov hodnotu 72,90 a u žien 79,61 roka. Populácia SR starne najmä pri základni vekovej pyramídy, t. j. zdola, v dôsledku poklesu úrovne plodnosti a pôrodnosti, mierne však už aj pri vrchole vekovej pyramídy v dôsledku zvyšovania strednej dĺžky života. **Štruktúra obyvateľstva** podľa pohlavia je podmienená pôrodnosťou, úmrtnosťou a vonkajšou migráciou. Sekundárny index maskulinity, t. j. počet narodených chlapcov na 1 000 narodených dievčat, má všeobecne kolísavé hodnoty.

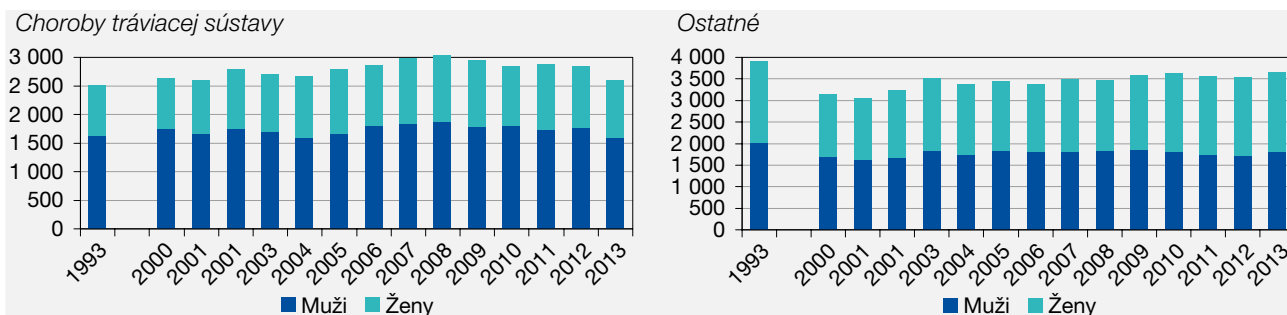
V roku 2013 zomrelo v SR 26 866 mužov a 25 223 žien, čo predstavuje oproti roku 2011 pokles úmrtí u mužov o 18 a u žien o 330 prípadov. V roku 2013 predstavovali zomretí muži 51,6 % všetkých zomrelých, ženy 48,4 %.

Najvyššia úmrtnosť obyvateľstva u mužov aj u žien je dlhodobu na **choroby obehovej sústavy**, keď v roku 2013 zomrelo na túto príčinu 26 190 osôb (z toho 44,7 % mužov a 55,3 % žien), čo predstavuje u mužov 46,6 % a u žien 57,3 % z celkového počtu úmrtí podľa pohlavia.

Druhou najčastejšou príčinou úmrtí obyvateľstva v prípade obidvoch pohlaví sú naďalej **nádory** s miernym nárastom oproti minulému roku, keď v roku 2013 zomrelo na uvedené choroby 13 365 osôb, čo predstavuje 28,7 % u mužov a 22,4 % u žien. U mužov sú treťou najčastejšou príčinou úmrtia **vonkajšie príčiny** (7,9 %). Tretie miesto u žien predstavujú **ostatné choroby** (7,3 %).

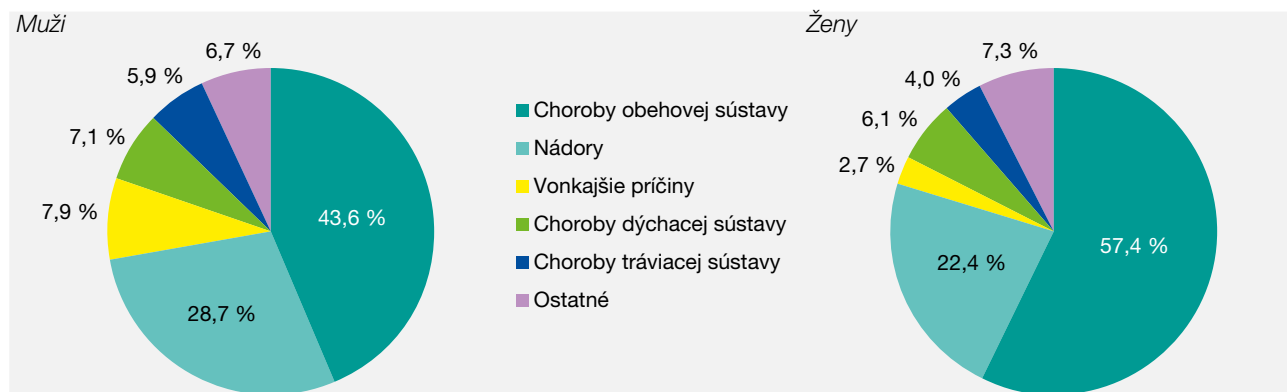
Graf 170 Základné faktory ovplyvňujúce úmrtnosť obyvateľov SR

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 171 Štruktúra príčin smrti v roku 2013 (%)

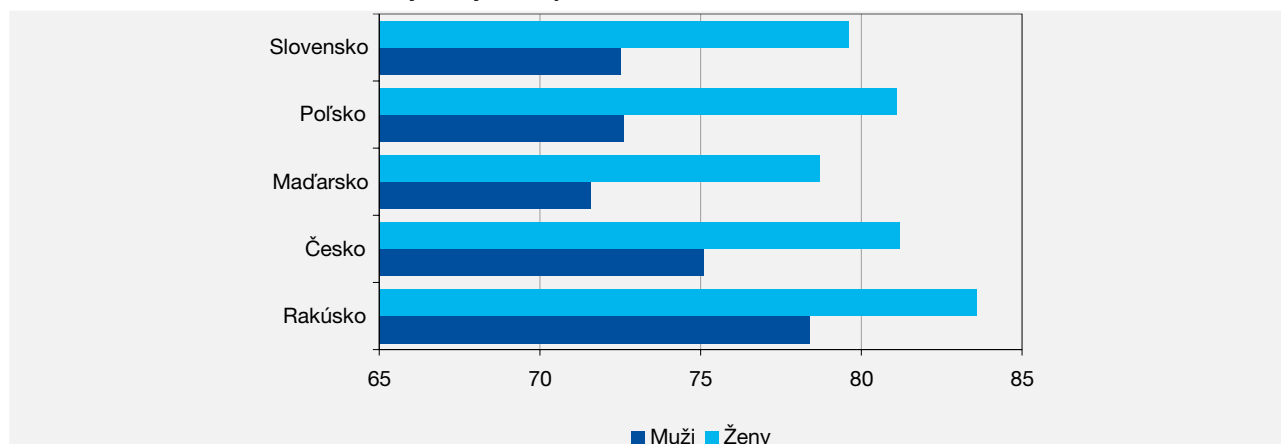
Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 149 Zdravie obyvateľstva – vývoj vybraných ukazovateľov

Ukazovateľ	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stredná dĺžka života pri narodení										
- Muži	69,14	70,11	70,40	70,51	70,85	71,27	71,62	72,17	72,47	72,90
- Ženy	77,22	77,90	78,20	78,08	78,73	78,74	78,84	79,35	79,45	79,61
Živonarodení/1000 obyv. (‰)	10,21	10,10	10,00	10,08	10,61	11,34	11,12	11,27	10,27	10,13
Zomretí do 1 roka/1000 živonarodených (‰)	8,58	7,20	6,59	6,14	5,86	5,65	5,69	4,93	5,78	5,49
Novorodenecká úmrtnosť (‰)	5,39	4,13	3,52	3,36	3,43	3,07	3,59	2,91	3,33	2,05
Zomretí	52 724	53 475	53 301	53 856	53 164	52 913	53 445	51 903	52 437	52 089
Zomretí/1000 obyvateľov (‰)	9,76	9,93	9,89	9,98	9,83	9,77	9,84	9,62	9,70	9,63

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 172 Stredná dĺžka života vo vybraných krajinách v roku 2012

Zdroj: Eurostat